T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

933

SAYI : B.08.0.APK.0.03.05.00-03/1385 18/5/2001
KONU : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M Başkanlığının 04.05.2001 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/4123-10118/23886 sayılı yazısı.

Karaman Milletvekili Sayın Zeki ÜNAL'ın, "Çocukların eğitimi konusunda basında çıkan haberlere ilişkin" yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1. Anayasamızın 42. maddesine göre; kimse eğitim-öğretim hakkından yoksun bırakılamaz, ilköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunlu ve Devlet okullarında parasızdır.

222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu'nun:

52. maddesine göre; her öğrenci velisi yahut vasisi veya aile başkanı, çocuğunun mecburi ilköğretim kurumuna muntazaman devamını sağlamakla, mülki amirler, ilköğretim müfettişleri ve zabıta teşkilatı da ilköğretim çağındaki çocukların mecburi ilköğretim kurumlarına devamlarını sağlamakla, veli yahut vasi veya aile başkanlarına ve okul idaresine yardımla ve her türlü tedbiri almakla yükümlüdür.

53. maddesine göre; okula devam etmeyen öğrencilerin devamsızlık sebepleri okul idarecilerince ve ilköğretim müfettişlerince araştırılarak devama engel olan maddi ve manevi sebeplerin giderilmesine çalışılır. Bu sebeplerin giderilmesi mümkün olmadığı takdirde durum, köylerde muhtara, diğer yerlerde mülki amirlere bildirilir. Bu makamlarca gerekli tedbirler alınır.

54. maddesine göre; çocuğunu okula göndermeyen, verilen izin müddetini geçiren geç nakil yaptıran okul çevresi dışına çıkarak izini kaybettiren, çocuğunun devamsızlık durumunu özürsüz olarak okul idaresine bildirmeyen öğrenci veli yahut vasi veya aile başkanlarını, okul idaresi köylerde muhtarlığa diğer yerlerde mülki amirliğe hemen bildirmekle, muhtarlar ve mülki amirler de; en geç üç gün içinde durumu veli vasi aile başkanlarına tebliğini sağlamakla yükümlüdür. Yapılan tebliğde okulca kabul edilecek meşru sebepler dışında çocuğun okula gönderilmemesi halinde para cezası ile cezalandırılacağı, para cezasına rağmen okula devamsızlık halinde de hapis cezası verileceği ayrıca bildirilir.

59. maddesine göre de; ilköğretim çağında olup da mecburi ilköğretim kurumlarına devam etmeyenler, hiçbir resmi ve özel işyerinde veya her ne suretle olursa olsun çalışmayı gerektiren başka yerlerde ücretli veya ücretsiz çalıştırılamazlar.

İlköğretim kurumlarına devam ettiklerini belgeleyenler ise, çocukların çalıştırılmasını düzenleyen kanun hükümleri uygulanmak şartıyla ancak, ders zamanları dışında bu gibi yerlerde çalıştırılabilirler.

Zorunlu ilköğretim çağındaki bütün çocuklarımızın, bu kademe eğitimini almaları için, yasaların gereğinin yapılması hususunda azami titizlik gösterilmektedir.

2. 1997 yılından itibaren sekiz yıllık zorunlu ilköğretime geçiş uygulaması ile ilköğretimde okullaşma oranı % 99.4'e ulaşmıştır.

Bakanlığımız; kırsal kesimde okulu bulunmayan köy ve köy altı yerleşim birimlerinde bulunan zorunlu öğrenim çağındaki çocukların eğitimi amacıyla yatılı ilköğretim bölge okulları ve pansiyonlu ilköğretim okulları açılmıştır. Bu okullar hızla yaygınlaştırılmakta olup, öğrencilerinin her

Bakanlıklar 06648
ANKARA
Tel: 425 00 80 - 425 33 07
Faks : 418 64 01
E-posta : apk@meb.gov.tr
İnt. adresi : www.meb.gov.tr

7/4123 -4-

334

T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

SAYI : B.08.0.APK.0.03.05.00-03/ / /2001
KONU : Soru Önergesi

türlü giderleri Devlet tarafından karşılanmaktadır.

Ayrıca; okulu olmayan, nüfusu az ve dağınık yerleşim birimlerinde bulunan ilköğretim çağındaki çocuklar ile birleştirilmiş sınıf uygulaması yapan okullarda bulunan öğrencilerin daha kaliteli eğitim-öğretim olanaklarına kavuşturulması, eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması amacıyla taşımalı ilköğretim uygulaması hızla yaygınlaştırılmaktadır.

Çalışan çocukların çoğunluğu aile işlerinde veya tarım işlerinde çalışmaktadır. Bu çocuklardan eğitim-öğretimden yoksun olanlar için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İLO, SHÇEK, işçi ve işveren kuruluşları, UNICEF ve Sağlık Bakanlığı ile işbirliğine geçilmiş ve projeler başlatılmıştır.

a) Bakanlığımız ile İLO işbirliğinde; "Çalışan Çocukların İlköğretime Kazandırılması Projesi" 9 ilde başlatılmıştır. Bu proje kapsamında; çalışan çocuklara doğrudan destek faaliyetlerinin yürütülmesi için 900 çalışan çocuğa, ailelerine ve öğretmenlerine eğitim verilmiştir. Bu amaçla; Şubat 2001 tarihinde 37 öğretmen formatör olarak eğitilmiş, Haziran 2001 tarihinde ise çalışan çocukların yoğun olduğu bölgelerden seçilecek 180 öğretmen, bu konuda eğitime alınacaktır.

b) Bakanlığımız ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında imzalanan protokol gereği, İzmir İlinde sanayii sektöründe çalışan 1.500 çocuğa ilköğretim imkanı sağlanması için uygulamaya konulan proje çalışmaları halen devam etmektedir.

c) Bakanlığımız ile işçi sendikaları (Türk-iş, Hak iş ve Disk) işbirliğinde hazırlanan projede Adana, Bursa, Diyarbakır, Gaziantep, Edirne, illerinde sokakta çalışan 1.600 çocuğun ilköğretime kazandırılması, öncelikle yatılı ilköğretim bölge okullarına yerleştirilmesi hedeflenmiştir. Bu proje kapsamında bu çocukların ailelerinin ve öğretmenlerin eğitimi de yer almaktadır.

Ayrıca, ailesi olmayan veya aileleri tarafından bakılamayan zorunlu öğrenim çağındaki çocuklar; Başbakanlık Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından koruma altına alınarak, barındırılmaktadırlar. Bu kurumdaki çocukların eğitim-öğretimlerini sürdürmeleri de sağlanmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Metin BOSTANCIOĞLU
Millî Eğitim Bakanı

Bakanlıklar 06648 ANKARA
Tel : 425 00 86 - 425 33 67
Faks : 418 64 01
E-posta : apk@meb.gov.tr
Int. adresi : www.meb.gov.tr